

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 536/2011-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 23. novembra 2011 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti E., Cyprus, zastúpenej advokátkou JUDr. A. R., K., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu a na zákonného sudcu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaní vedenom Krajským súdom v Prešove pod sp. zn. 1 NcC 14/2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti E. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. októbra 2011 osobne do podateľne doručená sťažnosť spoločnosti E., Cyprus (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu a na zákonného sudcu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v konaní vedenom Krajským súdom v Prešove (ďalej len „krajský súd“) pod sp. zn. 1 NcC 14/2011.

Zo sťažnosti vyplýva, že na Okresnom súde Poprad (ďalej len „okresný súd“) prebieha konanie v právnej veci sťažovateľky ako žalobkyne proti žalovanému S. (ďalej len „žalovaný“), predmetom ktorého je nárok sťažovateľky na náhradu škody vo výške 15 858 676,24 € s prísl. Konanie je vedené pod sp. zn. 13 C 270/2008 a zákonným sudcom je JUDr. P. K. (ďalej len „zákonný sudca“). Žalovaný podaním z 11. októbra 2010 uplatnil námietku zaujatosti zákonného sudcu z dôvodu, že na okresnom súde pôsobil na civilnom úseku aj sudca JUDr. Š. Z. (ďalej len „bývalý sudca“), pričom podľa medializovaných informácií môže ísť o otca Ing. Š. Z., ktorý pôsobil ako konateľ pôvodného žalobcu A., s. r. o. (ďalej len „bývalý konateľ“). O dôvode podania námietky zaujatosti sa mal žalovaný dozvedieť 6. novembra 2010 z podania doručeného jeho tlačovému oddeleniu. Uznesením krajského súdu sp. zn. 1 NcC 22/2010 z 8. novembra 2010 sa rozhodlo, že sudca nie je vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci. Nálezom ústavného súdu č. k. III. ÚS 105/2011-74 zo 14. júna 2011 bolo uznesenie krajského súdu zrušené a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie. Následným uznesením krajského súdu sp. zn. 1 NcC 14/2011 z 22. septembra 2011 bol zákonný sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci. Podľa názoru krajského súdu nie je naplnené objektívne hľadisko neustrannosti, ktoré je nadriadené hľadisku subjektívnemu, pretože so zreteľom na vyjadrenie zákonného sudcu a existenciu objektívnych skutočností spochybňujúcich jeho zaujatosť možno uzavrieť, že existuje objektívny zákonom vymedzený dôvod, pre ktorý možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti.

Podľa názoru sťažovateľky uznesením krajského súdu došlo k porušeniu označených článkov ústavy a dohovoru. Závery krajského súdu sú vzhľadom na skutkový stav zjavne neodôvodnené a arbitrárne a z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné.

Rozhodnutie o vylúčení zákonného sudcu podľa § 14 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku je výnimkou z ústavnej zásady zakotvenej v čl. 48 ods. 1 ústavy, podľa ktorej nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi. Takáto výnimka, ako každá výnimka zo základného práva alebo slobody, sa musí vykladať reštriktívne, najmä tak, aby sa zachovala podstata a zmysel základného práva na neustranného sudcu a práva na spravodlivý proces. Práve preto uvedené ustanovenie obsahuje taxatívne dôvody, pre ktoré možno sudcu vylúčiť. Tieto však nie je možné rozšíriť o ďalšie dôvody. Bývalý konateľ má v konaní

vystúpiť v pozícii svedka. Žalovaný odvolávajúc sa na judikát Najvyššieho súdu Českej republiky tvrdí, že bývalý konateľ má byť vypočítaný ako účastník konania, s čím však nie je možné súhlasiť, pretože judikát, na ktorý sa žalovaný odvoláva, je len jedným z mnohých rozdielnych rozhodnutí riešiacich postavenie bývalých štatutárnych orgánov v rámci dokazovania. Vo vzťahu k nestrannosti súdu (či už subjektívnej alebo objektívnej) sa posudzuje len pomer sudcu k veci, účastníkom konania alebo ich zástupcom, nikdy však nie ich pomer k svedkom alebo iným osobám zúčastneným na konaní. Preto nemožno nestrannosť konajúceho sudcu posudzovať s prihliadnutím na povahu a rozsah úkonov vykonaných vo vzťahu k tejto osobe. To platí aj preto, že k výpovedi svedka v konaní dosiaľ nedošlo, a teda nie je možné prejedukovať budúci postoj zákonného sudcu k svedkovi. Vzhľadom na skutočnosť, že vo vzťahu k zákonnému sudcovi neboli uvedené žiadne skutočnosti, z ktorých by vyplýval jeho vzťah k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom (zaujatosť bola namietnutá výlučne pre pomer zákonného sudcu k procesne neoprávnenej osobe – svedkovi), takáto námietka na vylúčenie zákonného sudcu nepostačuje.

Námietka zaujatosti bola uplatnená po uplynutí zákonom ustanovenej 15-dňovej lehoty podľa § 15a ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, keďže účastník môže uplatniť námietku zaujatosti do 15 dní, odkedy sa mohol dozvedieť o dôvode, pre ktorý je sudca vylúčený. Účastník konania sa o dôvode, pre ktorý môže namietat' zaujatosť sudcu, môže dozvedieť okamihom, keď sa takéto skutočnosti ocitnú vo sfére jeho dispozície, t. j. okamihom, keď účastník nadobudne objektívnu možnosť zoznámiť sa s týmito skutočnosťami. Pre začiatok plynutia lehoty nie je pritom dôležité, resp. rozhodujúce, aby sa účastník konania s týmito skutočnosťami v tom čase aj skutočne oboznámil. Stačí, že mal objektívnu možnosť poznať ich obsah. O dôvodoch na podanie námietky sa žalovaný mohol dozvedieť 5. apríla 2010, lebo vtedy boli inkriminované skutočnosti zverejnené na internete. Námietky preto mali byť podané najneskôr 20. apríla 2010, avšak v skutočnosti boli podané až podaním z 11. októbra 2010. V prípade vynaloženia potrebnej odbornej starostlivosti sa žalovaný mohol o kolegiálnych vzťahoch medzi zákonným sudcom a svedkom dozvedieť aj z rozvrhu práce okresného súdu zverejneného na internete, a to pri prvom úkone, ktorý vo veci urobil.

Kolegiálny vzťah medzi zákonným sudcom a bývalým sudcom, ktorý je v blízkom príbuzenskom vzťahu s navrhnutým svedkom, nemôže byť dôvodom na vylúčenie zákonného sudcu. Objektívnu nestrannosť nemožno chápať tak, že čokoľvek, čo môže vrhnúť čo i len tieň pochybnosti na nestrannosť sudcu, ho automaticky vylučuje. Dôvodom vylúčenia sudcu môžu byť totiž len objektívne existujúce zákonné dôvody. Sudca môže byť vylúčený iba v prípade, keď je celkom zjavné, že jeho vzťah k veci, účastníkom alebo ich zástupcom dosahuje taký charakter a intenzitu, že aj napriek zákonom ustanovenej povinnosti nebude môcť rozhodovať nezávisle a nestranne. Krajský súd považoval za objektívny dôvod vylúčenia zákonného sudcu jeho kolegiálny vzťah s bývalým sudcom. Kolegiálne vzťahy medzi sudcami boli predmetom viacerých rozhodnutí všeobecných súdov a ústavného súdu. Z konštantnej judikatúry vyplýva, že ak nie sú ďalšie okolnosti signalizujúce možnú nestrannosť sudcu, a to takej intenzity, aby boli dôvodom na jeho vylúčenie, tak samotné kolegiálne vzťahy medzi sudcami nemôžu byť dôvodom na spochybnenie ich nestrannosti. Až v prípade, ak by takýto vzťah prerástol profesionálny rámec a nadobudol by charakter bližšieho osobného vzťahu, mohla by takáto okolnosť byť dôvodom na vylúčenie sudcu. Ani skutočnosť, že sa sudca zo svojho osobného pohľadu domnieva, že v jeho prípade môžu vzniknúť pochybnosti o jeho nezaujatosti, nezakladá bez ďalšieho dôvod jeho vylúčenia. Žalovaný námietku zaujatosti odôvodnil len tak, že zákonný sudca a bývalý sudca pôsobili na okresnom súde, pričom žiadne iné okolnosti, resp. dôkazy preukazujúce dôvodnú obavu, že daný vzťah môže vplývať na nestrannosť a nezaujatosť zákonného sudcu, neuviedol. Iba domnienka o možnej neobjektívnosti nepostačuje na vylúčenie sudcu. Preto neboli splnené zákonné náležitosti námietky zaujatosti, a teda všeobecný súd nemal na ňu prihliadať. Ani ústavný súd v náleze sp. zn. III. ÚS 105/2011, ktorým bol krajský súd viazaný, nevyslovil právny názor, podľa ktorého by samotná existencia kolegiálneho vzťahu medzi zákonným sudcom a bývalým sudcom mala byť automaticky dôvodom na vylúčenie zákonného sudcu. Takýto právny názor ústavný súd ani nemohol vysloviť, lebo otázka posúdenia, či sú splnené podmienky na vylúčenie sudcu, patrí do výlučnej právomoci všeobecného súdu, a nie ústavného súdu. Okrem toho z obsahu spisu nebolo možné zistiť, či medzi zákonným sudcom a bývalým sudcom bol výlučne profesionálny vzťah alebo či tento vzťah prerástol do bližšieho vzťahu vrátane toho, aké

boli rozsah a intenzita tohto vzťahu. Napokon, vzhľadom na existenciu rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 124/2010 by bol ústavný súd predtým, ako rozhodol nálezom sp. zn. III. ÚS 105/2011, povinný predložiť plénu ústavného súdu návrh na zjednotenie odchylných právnych názorov, čo sa však nestalo. Vzhľadom na uvedené skutočnosti krajský súd sa mal hlbšie zaoberať povahou a intenzitou kolegiálneho vzťahu zákonného sudcu a bývalého sudcu, a až na základe zistenia, že daný vzťah prerástol profesionálny rámec a vznikol bližší osobný vzťah takého charakteru a intenzity, že aj napriek zákonom ustanovenej povinnosti by nemohol vo veci rozhodovať nezávisle a nestranne, mohol a mal vydať rozhodnutie o vylúčení zákonného sudcu.

Pred rozhodnutím vo veci samej sťažovateľka požaduje, aby ústavný súd odložil vykonateľnosť uznesenia krajského súdu sp. zn. 1 NcC 14/2011 z 22. septembra 2011.

Vo veci samej navrhuje vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie označených článkov ústavy a dohovoru v konaní vedenom krajským súdom pod sp. zn. 1 NcC 14/2011 s tým, aby bolo uznesenie z 22. septembra 2011 zrušené a vec vrátená na ďalšie konanie. Napokon sa domáha náhrady trov konania vo výške 314,18 €.

Z nálezú ústavného súdu č. k. III. ÚS 105/2011-74 zo 14. júna 2011, ktorým bolo vyslovené porušenie základného práva žalovaného na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu sp. zn. 1 NcC 22/2010 z 8. novembra 2010, vyplýva, že krajský súd nevenoval dostatočnú pozornosť namietanej skutočnosti, podľa ktorej bývalý konateľ je blízkym príbuzným bývalého sudcu, ktorý pôsobil na tom istom súde, na ktorom sa koná o podanej žalobe. Z odôvodnenia uznesenia krajského súdu nevyplýva, že by sa prihliadalo na to, či žalovaným tvrdené skutočnosti môžu v očiach účastníkov konania, ako aj verejnosti vzbudiť oprávnené pochybnosti o nezaujatosti sudcov okresného súdu. Na vyvrátenie pochybností o nezaujatosti zákonného sudcu nie je postačujúce, pokiaľ sa v danom prípade krajský súd obmedzil na všeobecné konštatovanie o potrebe nadhľadu sudcov voči nespokojnosti účastníkov konania, pretože takéto otázky neboli vo vzťahu k tvrdeniam žalovaného podstatné. Keďže súčasťou práva na prerokovanie veci nestranným súdom je v prípade zistenia konkrétnych okolností objektívne svedčiacich o pochybnostiach

o nestrannosti niektorého zo sudcov príslušných vo veci konať aj právo na to, aby bol sudca, ktorého nezaujatosť bola spochybnená, vylúčený, vydaním rozhodnutia o nevyhlúčení takéhoto sudcu z ďalšieho konania a rozhodovania vo veci dochádza k porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Z uznesenia krajského súdu č. k. 1 NcC 14/2011-872 z 22. septembra 2011 vyplýva, že zákonný sudca je vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci vedenej okresným súdom pod sp. zn. 13 C 270/2008. Podľa názoru krajského súdu účelom ustanovenia § 14 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku je prispieť k nestrannému prerokovaniu veci, k nezaujatému prístupu súdu k účastníkom alebo ich zástupcom, a tiež predísť možnosti neobjektívneho rozhodovania. Uvedenému cieľu zodpovedá aj právna úprava skutočností, ktorá je z hľadiska vylúčenia sudcu považovaná za právne relevantnú. Je ňou existencia určitého právne významného vzťahu sudcu, a to k veci, v rámci ktorého vzťahu by sudca mal svoj konkrétny záujem na určitom spôsobe skončenia konania a rozhodnutia vo veci alebo k účastníkom konania, ktorý by bol založený na príbuzenskom alebo rýdzo osobnom (pozitívnom alebo negatívnom) pomere k nim alebo k zástupcom účastníkov konania. Súčasťou práva na spravodlivý proces je garancia toho, aby vo veci rozhodoval nezávislý a nestranný súd. Pri riešení otázky nestrannosti sudcu je potrebné brať na zreteľ aj ďalšie aspekty subjektívneho a objektívneho charakteru. Subjektívna stránka nestrannosti sudcu sa týka jeho osobných prejavov vo vzťahu ku konkrétnemu prípadu a k účastníkom konania, príp. ich zástupcom. Na preukázanie nedostatku subjektívnej nestrannosti sa vyžaduje dôkaz o skutočnej zaujatosti. Rozhodujúce však nie je subjektívne stanovisko sudcu, ale existencia objektívnych skutočností, so zreteľom na ktoré môžu vznikať pochybnosti o nestrannosti sudcu. Relevantná je len taká obava z nedostatku nestrannosti, ktorá sa zakladá na objektívnych, konkrétnych a dostatočne závažných skutočnostiach. Vo svojom vyjadrení zákonný sudca uviedol, že ponecháva na zváženie, či skutočnosť, že bývalý konateľ je synom jeho kolegu, je spôsobilá vyvolať pochybnosti o nezaujatom postupe súdu, a či v záujme vylúčenia pochybností o nezaujatom postupe je vhodné, aby vec prerokovával zákonný sudca, resp. iný sudca okresného súdu. Pri hodnotení prípadných pochybností o nezaujatosti je nevyhnutné vziať zreteľ aj na vzťahy medzi sudcami pôsobiacimi na

jednom súde, kde majú spoločné pracovisko. Pokiaľ sudcovia určitého súdu majú rozhodovať právne veci, v ktorých ako účastníci konania vystupujú osoby im blízke alebo osoby blízke kolegom – sudcom pôsobiacim na tom istom súde, je potrebné s prihliadnutím na konkrétne okolnosti prípadu venovať zvýšenú pozornosť významu týchto okolností a skúmať aj intenzitu z toho vyplývajúcich pochybností týkajúcich sa nezaujatosti konajúceho sudcu. Súčasne je nevyhnutné dbať na podstatu a význam práva na nestrannosť a nezaujatosť sudcu. V tejto súvislosti sa žiada poznamenať, že medzi sudcami ako kolegami na jednom pracovisku často vznikajú aj bližšie než len kolegiálne vzťahy, čo môže viesť k oprávneným pochybnostiam o ich nestrannosti v prípadoch, v ktorých majú rozhodovať o veciach, na výsledku ktorých môžu mať ich blízki kolegovia osobný, ekonomický či iný záujem. V danom prípade nie je podľa názoru krajského súdu ako nadriadeného súdu naplnené objektívne hľadisko nestrannosti, ktoré je nadradené hľadisku subjektívnemu. So zreteľom na vyjadrenie zákonného sudcu a existenciu objektívnych skutočností spochybňujúcich jeho zaujatosť možno uzavrieť, že v danej veci existuje objektívny zákonom vymedzený dôvod, pre ktorý možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd

právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy, alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, návrhy podané oneskorene, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Sťažnosť treba považovať za zjavne neopodstatnenú.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

Podľa názoru ústavného súdu uznesenie krajského súdu dostatočným a presvedčivým spôsobom vysvetľuje, prečo bolo potrebné zákonného sudcu považovať za zaujatého v objektívnom zmysle. Preto v žiadnom prípade nemožno považovať uznesenie krajského súdu za arbitrárne, ale ani za zjavne neodôvodnené. Niet teda ani príčiny na to, aby ústavný súd do týchto záverov zasiahol. Skutočnosť, že posúdenie veci krajským súdom nekorešponduje s posúdením sťažovateľky, sama osebe porušenie označených práv nezakladá.

V súvislosti s uplatnenými námietkami sťažovateľky považuje ústavný súd za potrebné uviesť nasledovné:

Podľa presvedčenia sťažovateľky ustanovenie § 14 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku obsahuje taxatívne dôvody, pre ktoré možno sudcu z prejednávania a rozhodnutia veci vylúčiť, pričom tieto nie je možné rozšíriť o ďalšie dôvody. Preto je možné posudzovať len pomer sudcu k veci, účastníkom konania alebo ich zástupcom, nikdy však nie ich pomer k svedkom alebo iným osobám zúčastneným na konaní. Žalovaný v podanej námietke zaujatosti namieta vzťah zákonného sudcu voči bývalému konateľovi, ktorý je synom bývalého sudcu okresného súdu. Bývalý konateľ má byť v konaní vypočutý, pričom právny názor žalovaného, podľa ktorého ho v rámci výsluchu bude treba považovať za účastníka konania, je neakceptovateľný, pretože pri správnej aplikácii zákona musí byť bývalý konateľ vypočutý ako svedok. Pomer sudcu voči svedkovi však zákonným dôvodom na vylúčenie sudcu nie je.

Ústavný súd nepovažuje za možné uvedenú argumentáciu sťažovateľky akceptovať.

Ako na to sťažovateľka sama správne poukazuje, v súdnej praxi je sporné, v akom procesno-právnom postavení má byť vypočutý bývalý štatutárny zástupca právnickej osoby, pokiaľ k jeho výsluchu dôjde v čase, keď už štatutárnym zástupcom nie je, hoci ním bol v čase, v ktorom sa odohrali relevantné udalosti, o ktorých by mal vypovedať. Je teda sporné, či má byť vypočutý ako účastník konania alebo ako svedok. Nie je úlohou ústavného súdu v danej veci meritórne posudzovať, ktorý z uvedených právnych názorov je správny, pretože takéto posúdenie je vo výlučnej právomoci všeobecných súdov. Nemožno preto vylúčiť alternatívu, že bývalý konateľ bude považovaný za účastníka konania. Preto

ani nemožno tvrdiť, že by uplatnený dôvod námietky zaujatosti bol mimo rámca ustanovenia § 14 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku.

Sťažovateľka je ďalej toho názoru, že námietka zaujatosti bola podaná po uplynutí 15 dňovej zákonnej lehoty podľa § 15a ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku. O tvrdenom dôvode zaujatosti sa totiž žalovaný mohol dozvedieť už podstatne skôr, a to 5. apríla 2010, keď bola inkriminovaná skutočnosť zverejnená na internete. Nie je totiž rozhodujúce, kedy sa žalovaný o dôvode zaujatosti sudcu dozvedel, pretože podstatné je, kedy sa o tom mohol dozvedieť.

Ani s touto námietkou sťažovateľky nebolo možné súhlasiť.

Krajský súd pri posudzovaní námietky zaujatosti z hľadiska jej včasnosti zrejme vychádzal zo skutočnosti, že uplatnený dôvod zaujatosti sa stal žalovanému známym 6. októbra 2010, keď príslušná písomnosť bola doručená tlačovému oddeleniu žalovaného. Aj keby malo byť pravdou, že internetová informácia bola uverejnená ešte 5. apríla 2010, a teda objektívne vzaté odvtedy sa mohol o nej žalovaný dozvedieť, nemožno včasnosť námietky zaujatosti takto izolovane posudzovať. Od nikoho nemožno očakávať, aby pravidelne sledoval akékoľvek údaje uverejňované na internete a uverejnené informácie v každom prípade bez ďalšieho považovať za časový moment, od ktorého sa odvíja lehota na uplatnenie práva. Preto nemožno považovať za zjavne neodôvodnený či za arbitrárny záver, podľa ktorého v danom prípade čas, keď sa bolo možné dozvedieť o dôvode zaujatosti, a skutočný čas, keď sa o tomto dôvode účastník konania dozvedel, splýva.

Napokon sťažovateľka polemizuje so samotnou podstatou uznesenia krajského súdu, keď zastáva stanovisko, podľa ktorého uplatnený dôvod zaujatosti zákonného sudcu sám osebe na záver o potrebe vylúčiť ho z konania nepostačuje, pretože krajský súd sa mal hlbšie zaoberať povahou a intenzitou kolegiálneho vzťahu zákonného sudcu a bývalého sudcu, a až na základe zistenia, že daný vzťah prerástol profesionálny rámec (stal sa bližším osobným vzťahom takého charakteru a intenzity, že aj napriek zákonom ustanovenej povinnosti by nemohol o veci rozhodovať nezávisle a nestranne), mohol a mal vydať

rozhodnutie o vylúčení zákonného sudcu. Sťažovateľka sa pritom odvoláva aj na nález ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 124/2010 z 26. augusta 2010.

Podľa názoru ústavného súdu meritórne závery krajského súdu sú dostatočné a presvedčivé. Krajský súd dospel k záveru, že z vyjadrenia zákonného sudcu k námietke zaujatosti v spojení s objektívnou skutočnosťou o kolegiálnom vzťahu medzi zákonným sudcom a bývalým sudcom-otcom bývalého konateľa možno vyvodiť objektívne pochybnosti o nezaujatosti zákonného sudcu.

Berúc do úvahy uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. novembra 2011